

MESLEK HASTALIKLARI

- İşyerlerinde **En sık görülen meslek hastalığı türü Deri Hastalıkları**

- Dr. Bernardino Ramazzini'nin (1633-1714) "De Morbis Artificum Diatriba" (Çalışanların hastlıkları) adlı kitabında hekimlere, hastalarından öykü alırken onların mesleklerini de sormalarını öğütlemiştir**
- Halen Ankara, İstanbul ve Zonguldak'ta Meslek Hastalıkları Hastaneleri bulunmaktadır
- Avrupa'da meslek hastalıklarından ölüm oranı en yüksek olan hastalık çeşidi **Kanser %55**, Dolaşım %26, Solunum %6, Kazalar %5, Diğer %8**

Meslek Hastalıklarının Sınıflandırılması

Gruplar	Meslek Hastalıkları	Alt Grup ve Hastalıklar
A grubu	<u>Kimyasal maddelerle</u> olan meslek hastalıkları	25 alt grupta 67 hastalık
B Grubu	Mesleki <u>cilt</u> hastalıkları	2 alt grup deri kanseri diğer deri hastalık
C Grubu	Pnömokonyoz ve diğer mesleki <u>solunum sistemi</u> hastalıkları	6 alt grupta 9 hastalık
D Grubu	Mesleki <u>Bulaşıcı</u> Hastalıklar	4 alt grupta 30 hastalık
E Grubu	<u>Fiziksel etkenlerle</u> olan meslek hastalıkları	7 alt grupta 12 hastalık

Meslek Hastalığına Neden Olan Etkenler:

Kimyasal	Fiziksel	Biyolojik	Tozlar	
• Metal ve metalsiler • Gazlar • Çözücüler • Asit ve alkali madde • Pestisitler	• Gürültü • Titreşim • Termal konfor • Aydınlatma • İyonize, iyonize olmayan ışın • Alçak/yüksek basınç	• Bakteriler • Virüsler • Parazitler	<u>Kimyasal Yapılı</u> • Organik: • İnorganik:	<u>Biyolojik Yapılı</u> • İnert tozlar • Toksik tozlar • Alerjik tozlar • Fibrojenik tozlar • Kanserojen tozlar

Kişinin stres duyarlılığını etkileyen faktörler

- Kişilik yapısı
- Baş etme mekanizmaları
- Önceki deneyimler
- İş ve yaşam biçimi
- Emosyonel denge
- Özgüven

Kas-İskelet Sistemi Hastalıkları

- Bel ağrısı
- Omuz el vibrasyon sendromu
- Karpal tünel sendromu
- Ulnar nöropati
- Tetik parmak
- Omuz sıkışma Sendromu
- Torasik çıkış sendromu
- Lateral Epikondilit
- Ganglion kistleri
- De Quervain Tenosivoniti

- Akciğerlerde hastalık meydana getiren büyüklüğü 0,5 ile 5 mikron arası tozlar en tehlikelileri
- Akciğerlerde toz depolanması ve fibrozis ile seyreden hastalığa genel olarak **pnömokonyoz** denir.

- Biyolojik Etkileri Bakımından Toz Grupları:**
İnert tozlar, toksik tozlar, alerjik tozlar, fibrojenik tozlar, kanserojen tozlar

Sınav öncesinde son tekrar için hazırladığımız bu Gümüş Not;

Altın Notlar ve Altın Sorular'dan hazırlık yapan öğrencilerimizin anlayacağı şekilde kısaltılarak hazırlanmıştır.

www.akademiaof.com

- **Allerjik tozlar:** Solunum yollarında spazm(kasılma), deri ile temas ettiğinde de alerjik reaksiyonlar oluştururlar. (Örn: Organik tozlar, İnorganik tozlar)

- **Bisinozis: (Pazartesi Hastalığı)**

Pamuk tozunun solunması sonucu oluşan solunum sistemi hastalığı. (Keten, tekstil, çırçır işçilerinde görülür)

- **Aşırı Duyarlılık Pnömonisi**

Organik toz partiküllerinin veya düşük molekül ağırlıklı kimyasal bileşenlerin inhalasyonu sonucu olur

Mesleki Cilt Hastalıklarına Neden Olan Etkenler

Mekanik Etkenler	Kimyasal Etkenler	Fiziksel Etkenler	Biyolojik Etkenler
• Travma • Basınç • Tozlar	• Sürtünme • Vibrasyon • Asit, baz • Gaz yağı • Krom	• Alkali madde • Kauçuk • Solvent • Sıcak • Soğuk	• Nem • Radyasyon • Bakteri • Parazit • Virüs • Böcek • Mantar • Bitki

Kimyasal Yapılarına Göre Tozlar:

- ✓ **İnorganik Yapıda Olan Tozlar:** (Demir, kömür, kum, asbest, çimento gibi tozlar)
- ✓ **Organik tozlar:** (Pamuk tozu, şeker kamışı tozu, mantar sporu, kümes hayvanı tüyü vb tozlar)

Koroner Kalp Hastalığının (veya Aterosklerotik hastalıkların) Risk Faktörleri:

- Sigara • Hipertansiyon • Aile öyküsü • Düşük HDL-kolesterol değeri • Cinsiyet
- Yaş • Hiperkolesterolemi • Diyabet • Biyolojik, kimyasal, fiziksel, stres faktörü

- Bir yetişkinde dakikadaki (**sinüs düğümü**) kalp atım sayısı **60-100** aralığındadır
- Sağ ventrikülden de, akciğerlere oksijenlenmemiş kanı taşıyan pulmoner damar çıkar
- **Küçük Dolaşım:** Kanın akciğerler yolu ile oksijenlenmesini sağlar

Epiderminin 5 tabakası:

- **Stratum corneum:** (En üst tabaka) olup canlı değildir.
- **Stratum lucidum:** Vücudu ultraviyole ışınlarından korur
- **Stratum granulosum:**
- **Stratum spinosum:** En kalın tabaka
- **Stratum basale:** (En alt tabaka)

Toksik Madde	Durum	Toksik Madde	Durum
Arsenik	Hipertansiyon Kardiyak Aritmi Miyokard Hasarı Periferik arter tıkanma hastalıkları	Kurşun	Hipertansiyon Koroner Arter Hastalıkları Miyokard Hasarı Periferik arter tıkanma
Kloroflorokarbon	Kardiyak Aritmi	Kadmiyum	Hipertansiyon
Hidrokarbon Solvent	Kardiyak Aritmi	Antimon	Miyokard Hasarı
Organofosfat	Kardiyak Aritmi	Kobalt	Miyokard Hasarı
İnsektisitler	Kardiyak Aritmi	Karbondisülfid	Hipertansiyon Koroner Arter Hastalıkları
Karbonmonoksit	Koroner Arter Hastalıkları		
Organik Nitratlar	Nonateromatöz iskemik kalp hastalığı		

Sınav öncesinde son tekrar için hazırladığımız bu Gümüş Not;

Altın Notlar ve Altın Sorular'dan hazırlık yapan öğrencilerimizin anlayacağı şekilde kısaltılarak hazırlanmıştır.

www.akademiaof.com

- **Herpetik dolama:** Eritem ve ağrılı vesiküller ile karakterize deri hastalığı. Diş hekimleri, hekimler ve sağlık personelinde görülür
- **Antraks (Şarbon):** Hayvanlardan insanlara bulaşan; el, ön kol ve yüze yerleşen bacillus anthracis bakterisi tarafından olur.
- **Elektrikli testere, hava basınçlı araçlar** gibi titreşime neden olan cihazlarla çalışan kişilerde görülen vibration white finger (**beyaz vibrasyon parmağı**) hastalığı görülür.

Mesleki Sinir Sistemi Hastalıklarına Bağlı Belirtiler:

- Baş ağrısı
- Hafıza bozuklukları
- Nöbetler
- Güçsüzlük
- Genel ağrılar
- Psikolojik rahatsızlıklar
- Duyu kayıpları
- Görsel Sorunlar

Karbon Monoksit: (sessiz katil) renksiz, kokusuz, tatsız, yanıcı zehirli bir gazdır

- Karbon monoksit zehirlenmesinin nedeni **hemoglobine aşırı bağlanma eğilimi**
- COHb düzeyi %50'yi geçince **bilinç bulanıklığı** görülebilir.
- Bu oran %70'in üstüne çıkarsa **konvülsiyon** (iskelet kaslarında istem dışı kasılmalar), **koma** ve **ölümler** olabilir.
- Karbon monoksit, ayrıca **Parkinson hastalığına** yol açar

Kurşun: bir protoplazma zehiridir

- Periferik sinir sistemi ile ilgili: motor felçler, radial sinir felci, **Düşük el hastalığı** görülür.
- Diş etlerinde kanama ve kenarlarında **diş boynu hizasında mor-siyah renkte bir çizgi (Burton çizgisi)** görülür

Cıva: bir protoplazma zehiridir

- Hücredeki **enzimlerin sülfidril (-SH) gruplarına bağlanarak** etki gösterir
- **Elde titreme** nedeniyle **el yazısının bozulması (titrek yazı)** görülür
- **Mercuria Lentis:** Göz lensinin ön tarafındaki kapsülde cıva birikmesi sonucu açık kahve-sarı renk görülmesi

Etken madde	Sinir sistemine etkisi
Manganez, Karbon monoksit, Metanol	Parkinsonizm
Kurşun, Manganez	Motor nöron hastalığı
Akrilamid, DDT, Cıva, Toluen, n- Hexane	Ataksi
Cıva	Görme alanında daralma
Kurşun, nikel	Baş ağrısı
Cıva , metanol, n-Hexane	Görme bozukluğu
Kurşun, organofosfat, karbondisülfür, cıva	Psikomotor bozukluk
Kurşun	Kafa içi basınç artışı
Arsenik, karbondisülfür, kurşun, mangan	Hafıza bozuklukları
Cıva	Nistagmus
Karbonsülfür, Mangan, Toluen	Psikoz

- Merkezi sinir sisteminde miyelin kılıfını oluşturan hücrelere **oligodendrosit**, periferik sinir sisteminde ise miyelin kılıfını oluşturan hücrelere **Schwann hücresi** denir